

Bushmail: Cheeta vrouwtje in nood

Esther, correspondent buitenland

Met als doel de cheetahs in Zimbabwe te behouden, heeft Esther van der Meer, samen met haar man Hans, Cheetah Conservation Project Zimbabwe opgericht. Esther en Hans reizen momenteel door Zimbabwe om de cheetah populatie in kaart te brengen. Twee maal per jaar schrijft Esther in Biotechniek over haar belevenissen in de bush. Nieuwsgierig geworden? Surf naar www.cheetahzimbabwe.org of facebook.com/CheetahZimbabwe voor meer informatie over haar onderzoek en de mogelijkheden om hieraan bij te dragen.

Gewond

Na maanden onderweg geweest te zijn, waren we blij om een tijdje thuis te zijn. We hadden dan ook helemaal geen plannen om op pad te gaan. Totdat... jawel, er weer eens een dier in nood kwam. Dinsdag avond werden we gebeld door Jealous, hij had net cheeta vrouwtje HNP014 gezien met een verse grote wond op haar borst. Tja, dit soort dingen gebeuren in de natuur en, als mensen niet de oorzaak zijn van de problemen, laten we over het algemeen de natuur gewoon zijn gang gaan. Dat klinkt hard, maar je leert hier snel dat wilde dieren heel erg sterk zijn en je, ondanks alle goede bedoelingen, met ingrijpen dingen vaak alleen maar erger maakt. Onze enige twijfel was dat dit vrouwtje vier jonge jongen heeft die zonder haar geen schijn van kans hebben. We besloten op de foto's te wachten die ons per e-mail toegestuurd zouden worden.

Ingrijpen of niet?

Natuurlijk doet het je iets als je een gewond dier ziet, en toen we de foto's binnen kregen schrokken we, hoe had ze dat nou voor elkaar gekregen! Het leek erop dat ze tijdens het jagen in de problemen was gekomen met terugvechtende prooi. Wat ons nog meer zorgen baarde, is dat we binnen een uur drie paniekerige telefoontjes kregen van mensen die vonden dat we moesten komen om de dieren te vangen. We besloten eerst eens even bij een bevriende 'wildlife' dierenarts langs te gaan om de zaken op een rijtje te zetten. 'Tja, dat ziet er niet mooi uit maar zal uiteindelijk wel genezen' was zijn opinie. 'De enige vraag is of ze prooi voor haar jongen kan vangen', tja dat was ook onze vraag. 'Als je haar op tijd kunt vinden kunnen we het wellicht nog hechten'. Ok... toen telefoontje nummer vier binnen kwam besloten we naar »

Gewonde cheetah op dag 1. Foto Kayley Rumball. Gewonde cheetah 1 week later. Foto Esther

Hwange te gaan om polshoogte te nemen en de gemoederen te bedaren, de dierenarts zou op standby te staan.

Second opinion

En dus stapten we de volgende ochtend vroeg in de auto en reden richting Hwange. Om negen uur stonden we naar de cheeta en haar vier jongen te kijken. Ja, het zag er verschrikkelijk uit maar de cheeta liep gewoon rond en zag er naar omstandigheden fief uit. We hadden inmiddels contact gehad met een tweede ‘wildlife’ dierenarts die die middag voor een week naar Hwange zou komen. We namen zoveel mogelijk foto’s en besloten een oogje in het zeil te houden tot we een second opinion konden krijgen, het zou immers toch dom zijn om zonder een dierenarts iets te doen. Toen we Richard, de dierenarts, die middag de foto’s lieten zien was zijn eerste reactie ‘niets aan doen, dat heelt wel’. We waren het met elkaar eens dat elke vorm van ingrijpen de dieren onnodig veel stress op zou leveren. Onze enige zorg was of de cheeta zou kunnen jagen want als dat niet het geval was stond het leven van vijf dieren op het spel. En dus besloten Hans en ik een week in Hwange te blijven om de cheeta familie te observeren.

Spoorzoeken

Dat is makkelijker gezegd dan gedaan, niet alleen waren de cheeta’s mobiel, ze zijn ook nog eens heel erg goed gecamoufleerd. Elke ochtend stapten we om zes uur in de auto op zoek naar onze gestipte vrienden. Aangezien we tot nu toe vooral mensen geïnterviewd hebben, hebben we nauwelijks tot geen tijd met onze studie dieren doorgebracht. En dus moesten we ons, wat roestige, spoorzoekers vaardigheden weer ophalen. Met een liniaal en een sporen boekje, bogen Hans en ik ons over elk carnivoren spoor dat we tegen kwamen. ‘Mmm, nee dat is een hyena’, ‘luipaard’, ‘ja, dat is een cheeta!!!’. Tot twee keer toe pikten we cheeta spoor op maar we kregen we de cheeta’s niet te zien. We hadden inmiddels alle safari guides en onderzoekers op de hoogte gesteld en gevraagd of zij ook hun ogen open wilden houden. Na drie dagen vergeefs rondgereden te hebben kregen we zaterdag ochtend een telefoontje van Bheki, een safari guide; ‘I’m here with your cats!’.

Nieuwsgierige aagjes

We draaiden de auto om en reden zo snel als de bush wegen het toelieten naar de waterplaats waar Bheki en zijn toeristen op ons stonden te wachten. Toen de cheeta onze auto aan zag

komen besloot ze dat het iets te druk begon te worden en liep met een lichte hink met haar jongen de bosjes in. Goed, een glimp is beter dan niets en we konden aan de buikomvang zien dat de cheeta's iets gegeten hadden. In de middag hadden we weer geluk, terwijl ik uit het raam van de Landrover hing om een foto te maken van cheeta spoor, riep Hans 'daar zijn ze! '. Aan de andere kant van de weg lagen vier cheeta jongen op een termieten heuvel naar ons te staren. De keren dat we de jongen met hun moeder zagen waren het voorbeeldige kleine engeltjes. Nu ze op de termieten heuvel zaten te wachten tot hun moeder terug kwam met prooi, was het ineens een heel ander verhaal. Nieuwsgierig slopen ze op een vogel af om, toen ze ons in de auto zagen, verschrikt terug naar de termieten heuvel te rennen. De interesse voor de auto was gewekt. Eén voor één kwamen ze richting de Landrover lopen. Erg dichtbij durfden ze niet te komen, op een afstandje keken ze een tijdje naar ons om vervolgens weer terug naar de termieten heuvel te rennen. Als de kat van huis is...

Missie geslaagd

De volgende ochtend reden we voor dag en dauw terug naar de termietenheuvel. Hoewel het toen we de vorige dag wegreden al donker begon te worden hadden we de cheeta moeder niet terug zien komen. Daar waren we niet helemaal gerust over en dus wilden we voor het licht werd en de cheeta's zouden gaan bewegen bij de termieten heuvel zijn. Geen spoor van de cheeta's... Hoewel we de jongen liever met hun moeder hadden gezien was dat een beter teken dan als ze nog met hun vieren op de termieten heuvel hadden zitten wachten. Vergeefs reden we die dag in de rondte. Toen we de grote kudde olifanten door het gebied zagen lopen, hadden we de hoop opgegeven dat de cheeta familie nog in de buurt zou zijn. Maar tot onze verbazing kregen we ze maandagochtend al snel weer te zien. De moeder zat met haar vier, zich weer voorbeeldig gedragende jongen, op een heuveltje om zich heen te kijken. Haar wond was inmiddels een stuk kleiner en de dieren zagen er alert en actief uit. Toen we de cheeta moeder, met haar jongen in haar kielzog, zonder te hinken weg zagen lopen wisten we dat onze missie voltooid was.

PS. We hebben sinds we terug zijn in Victoria Falls al meerdere sightings van de cheeta familie ontvangen, ze maken het goed.

Gewonde cheetah een maand later. Foto Chris Hennessy.

